

**PAGRINDINĖS MOKYKLOS
RUSŲ (UŽSIENIO)
KALBOS MOKYTOJO
RENGIMO STANDARTAS**

Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

PAGRINDINĖS MOKYKLOS RUSŲ (UŽSIENIO) KALBOS MOKYTOJO RENGIMO STANDARTAS

Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis

Vilnius, 2008

KURKIME ATEITĮ DRAUGE!

*Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“*

*Standarto rengimą koordinavo Profesinio mokymo metodikos
centro Standartų ir mokymo programų skyrius*

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro
2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-1872/A1-209

PAGRINDINĖS MOKYKLOS RUSŲ (UŽSIENIO) KALBOS MOKYTOJO RENGIMO STANDARTAS

I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis.
2. Valstybinis kodas – S514505.
3. Suteikiama kvalifikacija – mokytojas.
4. Bazinis išsilavinimas – vidurinis.

II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Pagrindinės mokyklos rusų (užsienio) kalbos mokytojo rengimo standartas (toliau – Standartas) parengtas atsižvelgus į darbo rinkos pokyčius, Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijų tyrimo rezultatus ir remiantis kitų šalių patirtimi. Šis Standartas – pagrindas penktojo profesinio išsilavinimo lygio studijų programai rengti.

5.2. Asmuo, baigęs Standarto reglamentuojamą pagrindinės mokyklos rusų kalbos mokytojo studijų programą, įgyja profesinių kompetencijų šiose veiklos srityse: ugdymo/si proceso valdymas; rusų kalbos gebėjimų ugdymas/is; profesinės veiklos tobulinimas.

5.3. Rusų (užsienio) kalbos mokytojas dirba pagrindinėje mokykloje.

5.4. Rusų (užsienio) kalbos mokytojas veda rusų kalbos pamokas, vertina mokinių poreikius, planuoja veiklą, kuria ugdymo/si aplinką, vertina mokinių pažangą, lavina mokinių gebėjimus, analizuoja ir tobulina savo profesinę veiklą, savarankiškai dirba dinamiškose ir kintančiose aplinkose, kuria prevencinę aplinką, padedančią išvengti konfliktų, ugdo tolerantiškumą.

5.5. Sėkmingą pagrindinės mokyklos rusų kalbos mokytojo darbą lems šios asmeninės savybės: komunikabilumas, kūrybingumas, greita orientacija, kruopštumas, sąžiningumas, darbštumas, pareigingumas, optimizmas, humaniškumas, taisyklinga tartis.

6. Pagrindinės mokyklos rusų (užsienio) kalbos mokytojo tikslas – planuoti, organizuoti, valdyti ir vertinti rusų (užsienio) kalbos ugdymo/si procesą.

7. Pagrindinės mokyklos rusų (užsienio) kalbos mokytojo veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Pagrindinės mokyklos rusų (užsienio) kalbos mokytojo kompetencijų ribos, studijų tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Sėkmingam pagrindinės mokyklos rusų (užsienio) kalbos mokytojo darbui reikalingi šie bendrieji asmens gebėjimai:

- 9.1. atsakingumas;
 - 9.2. organizuotumas;
 - 9.3. kūrybiškumas;
 - 9.4. savarankiškumas priimant sprendimus;
 - 9.5. kolektyvinis darbas;
 - 9.6. taktiškumas;
 - 9.7. tolerantiškumas;
 - 9.8. matematinis raštingumas;
 - 9.9. kompiuterinis raštingumas.
 10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:
 - 10.1. Pagrindinės mokyklos rusų (užsienio) kalbos mokytojo kvalifikacija suteikiama studentui, baigusiam visą studijų programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.
 - 10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir įvertinamos:
 - 10.2.1. studijų procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;
 - 10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.
 - 10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.
-

**PAGRINDINĖS MOKYKLOS RUSŲ (UŽSIENIO) KALBOS MOKYTOJO
VEIKLOS SRITYS IR KOMPETENCIJOS**

Veiklos sritys	Kompetencijos
1. Ugdymo/si proceso valdymas	1.1. Kurti saugią mokinio aplinką 1.2. Tikslingai planuoti ir organizuoti ugdymo/si procesą 1.3. Formuoti savarankiško mokymo/si įgūdžius 1.4. Vertinti mokinių pasiekimus
2. Rusų kalbos gebėjimų ugdymas/is	2.1. Suprasti sakinę ir rašytinę rusų kalbą 2.2. Komunikuoti taisyklinga rusų kalba 2.3. Ugdyti/s bendrąją rusų kalbos kultūrą 2.4. Ugdyti/s sociokultūrinį ir tarpkultūrinį suvokimą
3. Profesinės veiklos tobulinimas	3.1. Bendrauti ir bendradarbiauti su ugdymo/si proceso dalyviais 3.2. Tobulinti profesinę veiklą 3.3. Naudoti informacines komunikacijos priemones

**PAGRINDINĖS MOKYKLOS RUSŲ (UŽSIENIO) KALBOS MOKYTOJO KOMPETENCIJŲ RIBOS,
STUDIJŲ TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS**

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
1. Ugdymo/si proceso valdymas	1.1. Kurti saugią mokinio aplinką	Psichologinis mikroklimatas. Materialioji aplinka. Mokyimo/si priemonės. Informacinės technologijos. Mokinių stebėjimo aprašai, refleksijos.	1.1.1. Kurti pamokoje darbingą, palankų psichologinį mikroklimatą 1.1.2. Saugiai ir veiksmingai pritaikyti fizinę erdvę, naudoti informacijos ir komunikacijos technologijas, irankius ir priemones 1.1.3. Žinoti ugdytinio psichikos raidos ir asmenybės ugdymo/si dėsningumus 1.1.4. Pažinti specialiuosius vaikų poreikius ir išmanyti reabilitacijos ir integracijos galimybes 1.1.5. Nustatyti mokinio mokymosi stilių	Sumodeliuota palanki ugdymo/si aplinka. Nustatyti mokymosi stiliai. Sudaryta individualizuota, integruota mokymo/si programa.
	1.2. Tikslingai planuoti ir organizuoti ugdymo/si procesą	Bendrojo lavinimo programa. Metodinės nuorodos. Pamokos struktūra. Tikslų rūšys. Metodų pasirinkimo kriterijai, metodų grupės, metodų funkcijos. Ugdymo/si formos. Mokymo/si priemonės. Išteklių. Dalyko tikslai. Pamokos tikslas ir uždaviniai. Pamoka.	1.2.1. Suprasti bendrosiose programose keliamus rusų kalbos mokymo tikslus, principus, didaktines nuostatas 1.2.2. Parinkti mokymo/si metodus, ugdymo formas, tinkamas mokymo/si tikslams pasiekti 1.2.3. Taikyti šiuolaikines ugdymo/si technologijas, mokymo/si strategijas, metodus 1.2.4. Organizuoti popamokinę veiklą	

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
		<p>Mokymo/si medžiaga. Ugdymo/si metodai. Papildomas ugdymas. Mokymosi strategijos. Inovacijų taikymas. Aktyvinimo būdai. Motyvacijos skatinimas. Bendravimo kultūra. Edukacinės technologijos. Darbo kaita ir tobulinimas.</p>	1.2.5. Analizuoti grįžtamąjį ryšį	kalbos popamokinės veiklos planas.
	1.3. Formuoti savarankiško mokymosi įgūdžius	<p>Savarankiško darbo formos (projektai, rašiniai, pranešimai ir kt.). Savarankiško darbo strategijos. Savarankiško darbo etapai (interesų nustatymas, motyvavimas, aktyvinimas, konsultavimas, vertinimas). Darbo individualizavimas, leidžiantis kiekvienam mokiniui išgyventi sėkmę. Kūrybinės užduotys. Testai.</p>	<p>1.3.1. Vertinti pažangą ir motyvuoti mokinių tolesnei veiklai 1.3.2. Ugdyti mokinių gebėjimą įsivertinti ir pasitikėti savimi 1.3.3. Taikyti įvairias savarankiško darbo formas ir strategijas 1.3.4. Išmanyti ir analizuoti mokinių skatinimo galimybes 1.3.5. Puoselėti kūrybinę vaiko potenciją ir ugdyti kūrybinius gebėjimus</p>	<p>Sudarytos individualizuotos kūrybinės užduotys, suformuluoti jų vertinimo kriterijai. Išanalizuotos teigiamo ugdytinių vertinimo nuostatos. Aptartos motyvacijos teorijos.</p>
	1.4. Vertinti mokinių pasiekimus	<p>Vertinimo strategijos, kriterijai, metodai, turinys (žinios, įgūdžiai, gebėjimai). Atsiskaitymo būdai (pristatymai, kontroliniai darbai, testai, rašiniai, projektai, mokomosios medžiagos vizualizavimas, debatai, refleksija, temos applanкас ir t. t.). Ugdymo/si proceso veiksmingumo vertinimas. Metodai (stebėjimas, pokalbis, testai).</p>	<p>1.4.1. Numatyti ugdytinių pasiekimų ir pažangos vertinimo strategijas, metodus ir kriterijus 1.4.2. Ugdyti mokinių gebėjimą analizuoti pasiekimų raidą, įsivertinti ir pasitikėti savimi 1.4.3. Ugdyti moksleivių savikontrolę taikant įvairius (įsi)vertinimo būdus, skatinančius planuoti ir koreguoti savo veiklą</p>	<p>Suformuluoti vertinimo kriterijai. Nusakyti formalaus ir neformalaus (įsi)vertinimo būdai. Palygintos įvairios vertinimo sistemos. Įvertinti ugdytinio pasiekimai, jo pasiekimų pokytis. Atliktas diagnostinis ugdytinių pažangos ir pasiekimų tyrimas.</p>

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
2. Rusų kalbos gebėjimų ugdymas/is	2.1. Suprasti sakytinę ir rašytinę rusų kalbą	Rezultatų analizė, apibendrinimas, išvados. Grožinė literatūra, publicistiniai, moksliniai tekstai, autentiška kalba, laišškai, skelbimai, rašteliai, bendravimo situacijos	2.1.1. Suvokti kalbą kaip sistemą 2.1.2. Suprasti sakinio teksto mintį, turinį, reikšminius komunikacinius elementus 2.1.3. Suvokti loginę teksto struktūrą, ryšius tarp jo dalių, teksto prasmę, kalbos priemones 2.1.4. Naudotis dviejų kalbų bendraisiais, profilio, aiškinamaisiais ir enciklopediniais žodynais bei kita pagalbine medžiaga	Pademonstruotas sakininės ir rašytinės rusų kalbos supratimas naudojant skaitymo ir klausymo testus. Atliktas vertimas. Sudaryta teksto santrauka.
	2.2. Komunikuoti taisyklinga rusų kalba	Bendravimas žodžiu (tarimas, intonavimas, intencijos, sakinių ir tekstų konstravimas, klausimų ir atsakymų formulavimas, pokalbio palaikymas, bendravimas kasdienėmis temomis, kalbos stilius); bendravimas raštu (gramatinių konstrukcijų vartojimas, rašymo planavimas ir kt.). Sakytiniai, rašytiniai, pasiekimų vertinimo, diagnostiniai testai. Monologai, rašiniai, projektai, diktantai, interviu, testai, užduotys, savarankiški darbai.	2.2.1. Kurti įvairaus pobūdžio užduotis taisyklinga rusų kalba 2.2.2. Žinoti rusų sakininės bei rašytinės kalbos stiliaus, formos ir struktūros ypatumus 2.2.3. Analizuoti ir vertinti savo bei kitų komunikacinius gebėjimus ir numatyti jų plėtotes galimybes	Pademonstruotas žodžių reikšmės, gramatinių kategorijų, semantinių funkcijų raiškos priemonių vartojimas. Sudaryti ir pademonstruoti tinkamo bendravimo sakytinę ir rašytinę rusų kalbą pavyzdžiai įvairiose socialinės tematikos situacijose. Parengti rašto darbai, pademonstruoti monologiniai pasisakymai. Pademonstruotas gebėjimas taisyti klaidas ir vertinti. Atpažintas ir charakterizuotas kalbos stilius. Pademonstruotas žodžių reikšmės, gramatinių kategorijų, semantinių funkcijų raiškos priemonių vartojimas.

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
	2.3. Ugdyti/s bendrąją rusų kalbos kultūrą	Kalbos etiketas. Kirčiavimas. Sakinio konstrukcija. Semantika.	2.3.1. Taisyklingai bendrauti rusų kalba įvairiose situacijose 2.3.2. Atpažinti ir suprasti tarties ir leksikos skirtumus, būdingus įvairiems regionams 2.3.3. Kryptingai vadovauti oficialiam ir neoficialiam pokalbiui	Sudaryti tinkamo bendravimo pavyzdžiai. Atpažinti ir charakterizuoti įvairių regionų kalbos ypatumai.
	2.4. Ugdyti/s sociokultūrinį ir tarpkultūrinį suvokimą	Ugdymo/si turinys (rusų tautos istorija, geografija, tradicijos, papročiai, literatūra, politika, ekonomika, menas, mokslas). Ugdymo/si priemonės (dalyko medžiaga, ekskursijos, renginiai, tarpkultūriniai mainai). Būdingiausi Lietuvos ir Rusijos socialinio ir kultūrinio gyvenimo panašumai ir skirtumai bei jų vertinimas.	2.4.1. Pažinti Rusijos kultūrą, tradicijas, socialinį gyvenimą 2.4.2. Ugdyti pilietiškumą puoselėjant socialines ir Lietuvos kultūrinės bei bendražmogiškąsias vertybes 2.4.3. Suvokti tarpkultūrinio bendravimo ypatumus	Apibūdintos Rusijos kultūros tradicijos, tarpkultūrinė sąveika. Apibūdinti tarpkultūrinio gyvenimo ypatumai. Parengta tarpkultūrinių mainų programa.
3. Profesinės veiklos tobulinimas	3.1. Bendrauti ir bendradarbiauti su ugdymo/si proceso dalyviais	Pedagoginė etika. Kolektyvinis darbas. Projektai. Mikroklimatas. Mokytojai, mokiniai, mokinių tėvai, socialiniai partneriai. Darbo grupės ar kolektyvinės veiklos projektai. Bendravimo stiliai.	3.1.1. Bendrauti su kolegomis, tėvais, kitais ugdymo/si proceso dalyviais ugdamant mokinių gebėjimus ir skleisti gerąją patirtį 3.1.2. Ugdyti toleranciją skirtingoms pažiūroms	Įvertintas įvairių ugdymo/si proceso dalyvių poveikis ugdytiniui. Nusakytas galimas kitų suinteresuotų institucijų poveikis ugdymo/si rezultatams. Parengtas bendradarbiavimo su kitomis institucijomis projektas ar veiklos planas. Aprašyti bendravimo/ bendradarbiavimo rezultatai.
	3.2. Tobulinti profesinę veiklą	Mokymo/si medžiagos kaupimas ir atnaujinimas. Kūrybinė veikla.	3.2.1. Adekvačiai vertinti ir spręsti mokykloje kylančias problemas situacijas	Parengti pranešimai seminarams ar konferencijoms. Išanalizuota naujausia dalykinė-

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
		<p>Inovacijų diegimas. Patirties sklaida. Pedagoginės literatūros studijavimas. Kvalifikacijos tobulinimas. Dalyvavimas seminaruose, konferencijose. Pranešimų rengimas. Straipsniai spaudoje. Savianalizė. Mokytojo kompetencijų refleksijos. Edukaciniai projektai.</p>	<p>3.2.2. Inicijuoti pedagoginių inovacijų realizavimą 3.2.3. Analizuoti įvairią mokymo/si medžiagą aktualizuojant ją 3.2.4. Išmanyti švietimo sistemos nuostatas ir principus</p>	<p>metodinė literatūra. Sukauptas metodinės medžiagos aplankas. Atlikta ir paaiškinta savianalizė. Parengti ir pristatyti edukaciniai projektai.</p>
	3.3. Naudoti informacines komunikacijos priemones	<p>Informacijos paieška internete. Bendravimas internetu. Kompiuterinių programų, skirtų rusų kalbai ugdyti, naudojimas.</p>	<p>3.3.1. Integruoti šiuolaikines informacines technologijas į rusų kalbos pamoką 3.3.2. Rinkti ir kaupti ugdymui aktualią informaciją</p>	<p>Atlikta informacijos paieška. Atrinktos ir panaudotos adekvačios duomenų bazės.</p>

Spausdino UAB „JUDEX“
Europos pr. 122, LT-46351 Kaunas
Tel./faks. (8~37) 34 12 46
www.judex.lt
Tiražas – 100 vnt. Užsakymo Nr. 7624

Išleido

PROFESINIO
MOKYMO
METODIKOS
CENTRAS

www.pmmc.lt